

ДИЗАЙН ФАСАДНИХ РІШЕНЬ СУЧАСНОЇ ЯПОНСЬКОЇ АРХІТЕКТУРИ

Вержицька П.В., студ. гр. ДАС-436,

Науковий керівник – Яременко І.С., к. арх., професор (кафедра Архітектури будівель і споруд, Одеська державна академія будівництва та архітектури)

Анотація. Сучасна японська архітектура являє собою взірць функціонального та ергономічного використання природних та штучних матеріалів та створення і впровадження нових технологій фасадів будівель. Більш того, архітектура Японії є синтезом дбайливо збережених японської традиції та західних упроваджень, які мали значний вплив на напрямок дизайну країни з початку ХХ століття.

Актуальність. Японська архітектура моделюється збалансованістю традиційного підходу японських майстрів разом з сучасними архітектурними тенденціями. Соціальна спрямованість японського дизайну відображається у фасадах будівель та споруд, висловлюючи собою відвертість конструкцій та погляд на минуле, яке завжди буде висловлюватися у японському архітектурному середовищі.

Архітектура є лише одним із аспектів нового японського культурного руху. Демократичність сучасних фасадних рішень спрямована на полегшену інтеграцію нової забудови у японський ландшафт. Комбінація реставрованої культової архітектури разом з західним поглядом є унікальним прикладом вдалого сполучення минулого з майбутнім. Саме завдяки новим японським технологіям фасади японської забудови є одними із тих, що задають сучасні тенденції. Крім того, японська архітектура напрямлена на створення вираженої гармонії між людиною та природою, створюючи ергономічні та екологічні проекти. В сучасній японській архітектурі переосмислюються традиції та власна ідентичність, що постає у багатьох провідних країнах світу головним питанням сьогодення.

«Японські архітектори стали новою гвардією сучасної архітектури, випускаючи інноваційні, функціональні та естетичні проекти, які хвалять у всьому світі». – Тадао Андо [1].

Одним з розповсюджених архітектурних прийомів японської архітектури є акцент на простих формах і щирому ставленні, та використанні японських матеріалів. Ці два аспекти є одними із основних у сучасній світовій архітектурі, але саме у японському світогляді вони давно зберігають духовне та філософське значення в синтоїстській та буддійській архітектурі [1]. Однією з таких культових споруд є храм Екуїн Ненбутсудо у Токіо (рис. 1).

Рис. 1. Храм Екуїн Ненбутсудо. Головний фасад

Архітектура храму відображає замислення митців країни над майбутнім власної культури. Розбудований посеред щільної міської забудови столиці, храм є власне

експериментом у використанні найпростіших форм та прийомів, які відповідають віковим принципам спокійних роздумів та простоти. Шляхом досягнення тонкого балансу між протилежними аспектами, такими як сучасні та природні матеріали, світло та темрява, а також відкриті та закриті місця, був заданий такий чутливий та виразний фасад. Візуально він занурює глядача у природній острів поміж міського ландшафту, створюючи атмосферу, яка відповідає віруванням та духовному просвітництву країни [1].

Рис. 2. Художній музей префектури Хіого

Музей префектури Хіого у місті Кобе (рис. 2), розроблений Тадао Андо та відкритий у 2002 році, є вдалою спробою архітектора підтримати зв'язок міста з морем. Це не тільки музей, а й комплекс забудов з житловим сектором для постраждалих від землетрусу у 1995-му році.

Фасад музею був створений тверезою та суворою мовою, яка передає собою образ безпеки та надійності, довговічності, відіграючи символом відродження міста після природнього катаклізму. Фасад поділяється на дві площини – одна масивна із пішохідною зоною, яка контрастує з трьома темними об'ємами зверху з витягненими карнизами та широко використаним склінням, нагадуючи собою форму традиційної японської забудови.

Оточуюча три блоки галерея підкреслює доступність музею до громадян та до міста у цілому, разом с морем. Відкриті скляні об'єми підкреслюють легкість та відчуття відновлення разом з достатньо забезпеченим природнім освітленням, яке задає витонченості споруді разом з монументальністю нижніх об'ємів [2].

Рис. 3. Національний художній центр Токіо у Роппонгі, Токіо

Натомість вразливий фасад Національного художнього центру Токіо у району Роппонгі (який відомий своєю розважальною інфраструктурою та зосередженням творчої масою столиці) насамперед висловлює динамічність та яскравість цієї частини токійської метрополії.

Головний фасад художнього центру насамперед відокремлює простір атриуму від вулиці. Фасад атриуму – величезна прозора хвилястість, розроблений, щоб конкурувати з механічним простором для експозицій та перформансів усередині та назовні будівлі. У майбутньому масивне озеленення на рівні відкритої частини атриуму буде опоясувати будівлю, інтегруючи її у міське середовище. Художній центр від Кісьо Курокава у майбутньому стане частиною вулиці Роппонгі та нічного життя міста [3].

Royal Park Canvas готель у Саппоро на острові Хоккайдо (рис. 4) є експериментальним проектом від архітектурної студії Mitsubishi Jisho Design, який був спроектований таким чином, щоб використовувати якомога більше місцевої деревини та якомога менше бетону, відповідаючи жорстким стандартам японської пожежної та сейсмічної безпеки.

Архітектори проекту вважають його першою багатоповерховою дерев'яною гібридною забудовою у Японії. «З концепцією «відчуй Хоккайдо» готель використовує матеріали, виготовлені та вирощені в префектурі, у всьому, від самої будівлі до управління готелем, будівельних матеріалів до їжі» [4].

Рис. 4. Royal Park Canvas Hotel, Саппоро, Хоккайдо, Японія

Для оздоблення фасаду студія використовує традиційні японські матеріали. Споживана деревина була виготовлена на Хоккайдо, що ж підтримкою міської промисловості. Широке використання деревини зробило дизайн та період відбудови максимально екологічним, зменшив викиди карбонатів під час експлуатації будівлі. Мінімалістичний дизайн підкреслює переважаючу легкість природної деревини над бетонною основою будівлі. Метричний ряд дерев'яного оздоблення відтворює відчуття природності та нагадує стовпи дерев [4].

Проект реновації будівлі від студії Nori Architects був завершений для будівельної компанії Asanuma Corporation як флагманського офісу, який демонструє їхню прихильність до екологічної модернізації міста. Оздоблення збереженого бетонного каркасу відкриває погляд на інтер'єр. При реновації навісна стіна була замінена балконами з рослинами, роблячи проект більш екологічно привабливим. Вони обрамлені круглими колодами,

виготовленими з японського кедру, діаметр яких зменшується зі збільшенням заглиблення у будівлю [5].

Рис. 5. Good Cycle Building префектура Нагойя. Головний фасад

Висновки. Японська архітектура втілює собою баланс сучасних тенденцій та традиційного підходу до будівництва. Екологічний та ергономічний дизайн втілюється у традиційних формах, відбудованих сучасних інноваційними технологіями, розробленими японськими спеціалістами.

Японський дизайн фасадів будівель не тільки відтворює минуле та протидіючу йому символіку, яка підкреслює важливість майбутнього та єдність японського духу, але й втілює експериментальні форми споруд та методи будівництва. Виразність та варіативність формоутворення, підтримка місцевого ринку та підкреслення значимості екологічності та наближеності до природи є одними з найважливіших аспектів сучасної японської архітектури, які яскраво та сміливо втілюються у фасадах будівель і споруд.

Єдність духовності та технологічного прогресу в архітектурі є самим пошуком ідентичності у монументальному мистецтві Японії.

Література:

1. Japanese cultural influence in Modern architecture of Japan [Електронний ресурс]. <https://www.re-thinkingthefuture.com/2021/11/03/a5767-japanese-cultural-influence-in-modern-architecture-of-japan/> (дата звернення: 15.04.2023).
2. Hyogo Prefectural Museum of Art [Електронний ресурс]. <https://architectuul.com/architecture/hyogo-prefectural-museum-of-art> (дата звернення: 15.04.2023).
3. THE NATIONAL ART CENTER Minato-ku, Tokyo, Japan [Електронний ресурс]. <https://www.architonic.com/en/project/kisho-kurokawa-the-national-art-center/5100617> (дата звернення: 15.04.2023).
4. Mitsubishi Jisho Design completes "Japan's first hybrid timber high-rise hotel" [Електронний ресурс]. <https://www.dezeen.com/2022/10/12/mitsubishi-jisho-design-hybrid-timber-high-rise-hotel/> (дата звернення: 15.04.2023).
5. Nori Architects adds cedar-log columns to renovated Japanese office " [Електронний ресурс]. <https://www.dezeen.com/2022/09/24/nori-architects-good-cycle-building-retrofit-japanese-office-architecture/> (дата звернення: 15.04.2023).